

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobce: **Ing. K. H.**, narozený dne X
bytem X

proti

žalovanému: **Městský úřad Mohelnice**
sídlem U Brány 916/2, 789 85 Mohelnice

za účasti: **V. K.**, narozený X
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2021, č. j. MUMO-OSU/18469/21

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí argumentace účastníků

1. Žalobou napadeným rozhodnutím je v záhlaví specifikovaný územní souhlas s umístěním stavby nazvané „*Oplocení a vodovodní přípojka pro rodinný dům č. p. X, P.*“ na pozemcích v k. ú. X, a to parc. č. st. X, XA, XB, XC (všechny ve vlastnictví oznamovatele záměru) a parc. č. XD ve vlastnictví obce X. Na obecním pozemku parc. č. XD se nachází účelová

komunikace, pod kterou je veden stávající veřejný vodovod, na nějž chce oznamovatel záměru připojit svůj rodinný dům, a současně hodlá po hranici tohoto pozemku vybudovat oplocení, jímž od něj oddělí své pozemky.

2. Žalobce se žalobou domáhal zrušení uvedeného souhlasu. V žalobě soud našel tyto tři žalobní body: (i) žalovaný s žalobcem v rozporu s § 96 odst. 3 písm. d), resp. § 96 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, nejednal, přestože se stavby vodovodní přípojky i oplocení dotýkají jeho práv, jakožto vlastníka sousedních pozemků; (ii) žalovaný nesprávně posoudil záměr jako souladný s § 90 stavebního zákona, ačkoli umístěním oplocení došlo ke zúžení veřejného prostranství, což je v rozporu jednak s Územním plánem P. (dále jen „ÚP P.“), podle něhož jsou části pozemků parc. č. XB a XC součástí stabilizované plochy veřejného prostranství 027-PV, což znamená, že jde o zachycení stávajícího stavu, který má zůstat beze změn, a dále v rozporu s § 22 vyhlášky č. 501/2006 Sb., z něhož vyplývá, že nejmenší šířka veřejného prostranství, jehož součástí je pozemní komunikace zpřístupňující pozemek stavby, je 8 m; (iii) absence zájmu obce P. na zachování veřejného prostranství může být způsobena tím, že členkou zastupitelstva je manželka stavebníka a starosta je jejich rodinným přítelem, tudíž se může jednat o korupční jednání.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Zdůraznil, že souhlas žalobce se záměrem nebyl vyžadován v souladu s § 96 odst. 3 písm. d) věta poslední ve spojení s § 103 stavebního zákona, neboť z předložené dokumentace zpracované autorizovanou osobou, jejíž obsah neměl žalovaný důvod zpochybňovat, vyplývalo, že se záměr nachází více než 2 m od hranic pozemků. K námitce rozporu oplocení s ÚP P. žalovaný uvedl, že ÚP P. umožňuje oplotit veřejné prostranství, pokud oplocení neznemožní hlavní využití nebo zlepší podmínky pro fungování hlavního využití. Jelikož v tomto případě zasahuje oplocení pouze do zeleného pásu vedle účelové komunikace na pozemku parc. č. XD, který je ve vlastnictví obce P., jež udělila se stavbou souhlas, přičemž šířka komunikace zůstala nezměněna, nemohlo souhlasem s oplocením dojít ke znemožnění hlavního využití plochy veřejného prostranství. Žalobcem uváděnou minimální šířku veřejného prostranství vnímá jen jako parametr pro veřejná prostranství, která nově vzniknou. Pozemek parc. č. XB se dle žalovaného ocitl v ploše veřejného prostranství až po přijetí ÚP P. tím, že dle evidence katastru nemovitostí došlo ke změně jeho severovýchodní hranice. Vlastník tohoto pozemku měl povoleno oplocení na původní hranici, oplocení zde bylo a po změně hranice žádal o povolení nového oplocení, které bude kopírovat novou hranici, tudíž je evidentní, že nesouhlasí s tím, aby tento pozemek byl, byť jen zčásti, užíván jako veřejné prostranství. Souhlas vlastníka tohoto pozemku s existencí veřejného prostranství na jeho pozemku tudíž nelze dovodit.
4. U jednání soudu žalovaný sdělil, že aktuálně probíhá řízení o dodatečném povolení vodovodní přípojky, tudíž napadený územní souhlas v této části pozbyl platnosti. Dále uvedl, že i po realizaci oplocení má komunikace v nejužším místě 4,5 m. Oznamovatel (osoba zúčastněná na řízení) uvedl, že k záboru veřejného prostranství oplocením nemohlo dojít, jelikož ÚP P. nemohl počítat s existencí veřejného prostranství na části jeho pozemku. Předložená dokumentace mohla být dle oznamovatele zavádějící z důvodu následně nastalých změn hranic dotčených pozemků.

II. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu podané žaloby a v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

6. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. může žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podat každý, kdo tvrdí, že byl tímto rozhodnutím zkrácen na svých hmotných právech buď přímo nebo v důsledku porušení svých práv v řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo. Pokud žalobce logicky a myslitelně v žalobě takové zkrácení svých práv napadeným rozhodnutím popíše, je tzv. aktivně procesně legitimován, tj. „vpuštěn do řízení“.
7. V posuzované věci je žalobce vlastníkem řady nemovitostí zapsaných na LV č. X pro k. ú. X, z nichž dle zjištění soudu pozemky parc. č. st. XE a XF hraničí s obecním pozemkem parc. č. XD, na nějž byly oba záměry (vodovodní přípojka i oplocení) umístěny. Žalobce v žalobě uvedl, že tyto stavby ovlivňují přístup a příjezd na pozemky v jeho vlastnictví, že oplocením došlo k zabránění části veřejného prostranství, které měl do té doby možnost užívat, a že umístěním staveb došlo též ke změně odtokových poměrů, k nimž může dojít při vydatných srážkách. Žalovaný pak dle žalobce postupoval v rozporu se zákonem, pokud s ním nejednal jako s osobou dle § 96 odst. 3 písm. d) stavebního zákona, čímž ho zbavil procesních práv, která mohl podle stavebního zákona uplatnit. Žalobce tedy splnil podmínky aktivní procesní legitimace, byť mezně, neboť dotčení svých práv napadeným rozhodnutím popsal jen heslovitě bez bližší konkretizace (neobjasnil, jak konkrétně je záměrem negativně ovlivněn jeho přístup k vlastním nemovitostem, ani v kterém místě a jak konkrétně ovlivňuje záměr odtokové poměry a jak se tato skutečnost projevuje na jeho pozemcích).
8. Po věcné stránce ale není žaloba důvodná.
9. K námitce, že žalovaný porušil zákon, pokud s žalobcem před vydáním předmětného územního souhlasu nejednal, je třeba uvést následující. Územní souhlas, jakkoli je aktuální judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 17. 9. 2019, č. j. 1 As 436/2017-43, č. 3931/2019 Sb. NSS) již považován za rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., nejedná se o rozhodnutí ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Formálně je územní souhlas tzv. jiným úkonem dle části čtvrté správního řádu, který není vydáván ve správním řízení, a tudíž při jeho vydávání stavební úřad nejedná s žádnými účastníky, toliko komunikuje s oznamovatelem a posuzuje jím předložené podklady. Jedná se o zjednodušující postup, který má při povolování taxativně vyjmenovaných typů stavebních záměrů nahradit klasické zdlouhavější územní řízení, přičemž stavební zákon využívání zjednodušujících postupů jednoznačně preferuje (srov. § 4 odst. 1 stavebního zákona).
10. Podle § 96 odst. 2 písm. a) stavebního zákona *územní souhlas postačí v případech stavebních záměrů uvedených v § 103*. V § 103 odst. 1 písm. e) stavebního zákona jsou vyjmenovány záměry, které ke své realizaci nevyžadují ohlášení ani povolení, tj. postačí schválení jejich umístění. Ve znění účinném do 23. 1. 2023 byly v bodě 10 uvedeného ustanovení uvedeny mj. *vodovodní přípojky* a v bodě 14 *oplocení*.
11. Podle § 96 odst. 3 písm. d) stavebního zákona *k oznámení oznamovatel připojí souhlasy osob, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být umístěním stavebního záměru přímo dotčeno; souhlas s navrhovaným záměrem musí být vyznačen na situačním výkresu; souhlas se nevyžaduje v případech stavebních záměrů uvedených v § 103, pokud nejsou umístěny ve vzdálenosti od společných hranic pozemků menší než 2 m*.

12. Z citovaných ustanovení vyplývá, že chce-li oznamovatel umístit na pozemek vodovodní přípojku nebo oplocení, je povinen předložit stavebnímu úřadu k oznámení záměru situační výkres s vyznačením souhlasu potenciálně záměrem dotčených vlastníků sousedních nemovitostí jen tehdy, pokud hodlá tyto stavby umístit blíže než 2 m od společných hranic pozemků. V opačném případě, tj. pokud oznamuje umístění vodovodní přípojky či oplocení ve vzdálenosti 2 a více metrů od společných hranic pozemků, není povinen souhlas vlastníků sousedních nemovitostí dokládat, a to jednoduše proto, že zákonodárce vůbec nepředpokládal, že by s ohledem na svou povahu a vzdálenost od společné hranice pozemků mohly takové stavby vlastnické právo vlastníků sousedních nemovitostí jakkoli negativně ovlivnit.
13. Z Koordinačního situačního výkresu, který předložil oznamovatel žalovanému spolu s oznámením záměru jako součást dokumentace zpracované M. K., autorizovaným technikem pro pozemní stavby, soud zjistil, že oznamovaný záměr vodovodní přípojky do rodinného domu stavebníka č. p. X na pozemku parc. č. st. XG byl navržen tak, že začíná napojením na stávající vodovodní řad nacházející se na obecním pozemku parc. č. XD, přičemž místo jeho napojení na stávající přípojku mělo být současně nejbližším místem k hranici pozemku žalobce parc. č. st. XE. Vzdálenost přípojky od hranice pozemku parc. č. st. XE tak měla činit 2,5 m. Dále soud z tohoto výkresu zjistil, že stavba oplocení byla navržena na společné hranici obecního pozemku parc. č. XD s pozemky stavebníka parc. č. st. X, XA, XB a XC, přičemž v žádném místě se nemá toto oplocení přiblížit na vzdálenost menší než 2 m k hranici pozemků žalobce parc. č. st. XE ani XF. Naopak, po celé délce společných hranic by se zřetelně mělo jednat o vzdálenost více než dvojnásobnou.
14. Z uvedeného vyplývá, že žalovaný nepochybil, pokud vyznačení souhlasu žalobce se záměrem dle § 96 odst. 3 písm. d) stavebního zákona po oznamovateli nevyžadoval.
15. Žalobce v žalobě dále uvedl, že jej měl žalovaný případně považovat za jinou osobu, jejíž práva by mohla být záměrem dotčena ve smyslu § 96 odst. 5 stavebního zákona. Podle tohoto ustanovení platí, že *dojde-li stavební úřad k závěru, že oznámení nebo záměr nesplňuje podmínky pro vydání územního souhlasu, nebo mohou být přímo dotčena práva dalších osob kromě osob uvedených v odstavci 3 písm. d), ledaže by s tím tyto osoby vyslovily souhlas, rozhodne usnesením o provedení územního řízení.* Žalobce ale nevysvětlil, proč o něm měl dle jeho názoru oznamovatel, resp. žalovaný uvažovat jako o další osobě ve smyslu citovaného ustanovení a z toho důvodu dospět k závěru o nutnosti provedení klasického územního řízení o předmětném záměru. Úkolem soudu však není za žalobce chybějící argumentaci domýšlet, neboť pak by již přestal být nestranným rozhodčím sporu a suploval by úlohu žalobcova advokáta. Podle konstantní judikatury soudů rozhodujících ve správním soudnictví je každý žalobní bod způsobilý projednání v té míře obecnosti, ve které byl formulován. Míra preciznosti žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78). Na zcela nekonkrétní odkaz žalobce na § 96 odst. 5 stavebního zákona může tedy krajský soud rovněž zcela obecně zareagovat tím, že z obsahu správního spisu nevyplývá, že by nebyla splněna kterákoli podmínka pro vydání územního souhlasu, že by oznámení trpělo vadami a že by tudíž existovala jakákoli okolnost, jež by měla vést žalovaného k závěru o nutnosti provedení územního řízení. Nadto je zřejmé, že se žalobce sám považuje za osobu uvedenou v § 96 odst. 3 písm. b) stavebního zákona, tj. dotčeného vlastníka sousední nemovitosti. Argumentace § 96 odst. 5 stavebního zákona je tudíž zcela nepřipadná, neboť ten ukládá stavebnímu úřadu rozhodnout o

provedení (klasického) územního řízení jen tehdy, pokud hrozí, že záměr zasáhne do práv osob od „dotčených sousedů“ odlišných.

16. Nedůvodnými shledal soud i námitky týkající se omezení veřejného prostranství a nesouladu záměru s ÚP P. Jelikož se v posuzované věci jednalo o záměr splňující podmínky § 96b odst. 1 písm. c) stavebního zákona, byl žalovaný dle § 90 odst. 2 stavebního zákona sám, tj. bez stanoviska orgánu územního plánování, povinen posoudit soulad záměru s územně plánovací dokumentací a s cíli a úkoly územního plánování. To také dle obsahu napadeného územního souhlasu učinil. Popsal, že část pozemku parc. č. XB je v ÚP P. zařazena v ploše s rozdílným způsobem využití – plochy veřejných prostranství (PV) s tím, že v těchto plochách je dle ÚP P. podmíněně přípustné umísťovat oplocení, které neznemožní hlavní využití nebo zlepši podmínky pro fungování hlavního využití, a zbylá část tohoto pozemku se nachází v ploše smíšené obytné (SX), u nichž je nepřipustné budovat jen oplocení vyšší než 2 m, což není posuzovaný případ. Vodovodní přípojku, jakožto stavbu technické infrastruktury, je dle zjištění žalovaného přípustné umístit ve všech plochách. K tomu, zda záměr neznemožní hlavní využití plochy veřejných prostranství, žalovaný uvedl, že na pozemku parc. č. XD se nachází účelová komunikace, přičemž ke stavbě vodovodní přípojky pod pozemní komunikací není třeba povolení zvláštního užívání pozemních komunikací, a stavba oplocení bude umístěna na hranici tohoto pozemku tak, že nadále zůstanou splněny jak požadavky normy ČSN 73 6110 na šířku jízdního pruhu komunikace s obousměrným provozem v úsporném provedení, tak požadavky vyhlášky č. 23/2008 Sb. o technických podmínkách požární ochrany na šířku vjezdu na ohrazené pozemky určené pro příjezd požární techniky. Uzavřel tudíž, že je stavba oplocení v souladu s ÚP P., přestože zasahuje do veřejného prostranství, neboť využití komunikace nebude omezeno, natož znemožněno.
17. K námitce žalobce, že žalovaný neposuzoval např. pozemek parc. č. XC, který se také nachází v ploše veřejného prostranství, soud uvádí jen to, že žalobce nevysvětlil, jak toto tvrzené neposouzení mohlo zasáhnout do jeho subjektivních hmotných práv, proto se jí blíže nezabýval.
18. Žalobci lze sice přisvědčit v tom, že ÚP P. stanoví v úvodu kapitoly 7, že využití ploch s rozdílným způsobem využití musí zohlednit i požadavky základní koncepce rozvoje území, mezi něž bod 3.4 a) textové části ÚP P. řadí i požadavek, aby nejmenší šířka veřejného prostranství, jehož součástí je pozemní komunikace zpřístupňující pozemek stavby, byla 8 m, jakož i v tom, že tento požadavek odpovídá § 22 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území. Žalovaný však správně poukázal na skutečnost, že se jedná o požadavky na vymezení nových ploch, resp. na vymezení pozemků (§ 22 je součástí části třetí uvedené vyhlášky, nazvané Požadavky na vymezení pozemků a umísťování staveb na nich, a dále hlavy I této části, nazvané Požadavky na vymezení). Žalovaný přitom nebyl oprávněn při posuzování konkrétního záměru hodnotit, zda zpracovatel ÚP P. dostal vytýčenému koncepčnímu požadavku. Žalobce ostatně ani netvrdil, že by plocha 027-PV, jejíž součástí je komunikace na pozemku parc. č. XD, měla před umístěním předmětného oplocení šířku 8 m, stejně jako neuvedl, o kolik se plocha veřejného prostranství umístěním oplocení zúžila, jak konkrétně se toto zúžení dotklo jeho práv a nerozporoval ani závěr žalovaného o splnění podmínek přípustného využití a o tom, že využití dané komunikace nebude omezeno.
19. Žalobce se zásadně mýlí, pokud dovozuje, že zařazení pozemku v územním plánu do stabilizované plochy znamená, že tento pozemek nemůže být nijak dotčen stavební činností. Označení plochy jako stabilizované pouze signalizuje, že v parametrech dané plochy

nedochází přijetím územního plánu ke změně. Stanoví-li územní plán, že v určitém typu plochy je přípustné, či podmíněně přípustné umístování určitých staveb, platí tyto regulativy i pro plochy stabilizované. Stavební úřad tudíž z tohoto důvodu nemůže územní souhlas nevydat.

20. K tvrzení žalobce, že mu není zřejmé, z jakých podkladů žalovaný vycházel při konstatování, že část pozemku parc. č. XB nebyla zamýšlena jako veřejné prostranství, krajský soud uvádí, že správní spis skutečně neobsahuje listiny, z nichž by bylo možné ověřit, kdy a jak konkrétně došlo ke změně průběhu hranice pozemků parc. č. XB a XD. Žalobci lze tudíž přisvědčit, že tvrzení žalovaného nemá ve spise oporu. Tato vada ale nemohla mít vliv na zákonnost napadeného územního souhlasu, neboť argument pozdější změnou průběhu hranic obou pozemků uvedl žalovaný na str. 3 napadeného územního souhlasu jen jako podpůrný a nešlo tedy o nosnou část odůvodnění.
21. Poslední námitku, tj. námitku možného korupčního jednání obce P., lze označit jen za ničím nepodloženou spekulaci.
22. Pro úplnost je třeba uvést, že kromě žalobních bodů, které soud našel v části II. žaloby, žalobce v části I. žaloby, kterou nazval „souhrn dosavadního stavu“, uváděl, že je stavba vodovodní přípojky postavena v rozporu s vydaným územním souhlasem. S ohledem na označení předmětné kapitoly žaloby sice nemá krajský soud za to, že se jednalo o žalobní bod, přesto raději uvádí, že námitka provedení stavby vodovodní přípojky v rozporu s předmětným územním souhlasem směřuje mimo předmět tohoto řízení. Tím je zákonnost samotného žalobou napadeného územního souhlasu, nikoli následný postup stavebníka, tj. to, zda byl záměr v souladu s tímto souhlasem realizován. Dojde-li k realizaci stavby v rozporu s vydaným povolením (zde souhlasem), je kdokoli oprávněn podat stavebnímu úřadu podnět k provedení stavebního dozoru dle § 132 a násl. stavebního zákona, přičemž při zjištění, že stavebník skutečně postupuje v rozporu s povolením, je stavební úřad povinen zahájit řízení o nařízení odstranění předmětné stavby dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Tato situace ostatně v posuzovaném případě zřetelně nastala, jak vyplynulo z obsahu vyjádření žalovaného, který uvedl, že při realizaci vodovodní přípojky se dle ukázalo, že vodovodní řad, na který má být připojena, se nachází ve vzdálenosti menší než 2 m od hranice žalobcova pozemku, a proto po provedení kontrolní prohlídky zahájil řízení o odstranění stavby prováděné v rozporu s územním souhlasem, v jehož rámci je aktuálně vedeno řízení o jejím dodatečném povolení. Pro úplnost soud uvádí, že obrana žalovaného spočívající v tvrzení, že neměl důvod zpochybňovat správnost dokumentace předložené oznamovatelem a zpracované autorizovanou osobou, je mimoběžná s obsahem žaloby, v níž žalobce nenamítal jakékoli vady dokumentace ani žalovanému nevytýkal, že by při jejím posuzování cokoli zanedbal.
23. Závěrem žalobce ještě v části III. žaloby popisoval, že se o zachování veřejného prostranství pokoušel již dříve, kdy při řešení umístění překážky na komunikaci zjistil, že je stavba oplocení v rozporu se souhlasem s provedením ohlášení stavby č. j. SURI/13768-11/376-2011/Ticm ze dne 10. 5. 2011, rozestavěný plot pak byl sice odstraněn, ale ne jeho konstrukční části (sloupky, betonový blok, navršená zemina), přesto byl žalobce se svými stížnostmi neúspěšný. Soudu však není zřejmé, jak by měl popis těchto událostí svědčit o nezákonnosti přezkoumávaného územního souhlasu.

III. Závěr a náklady řízení

24. Jelikož krajský soud neshledal žalobní body důvodnými, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalovanému dle obsahu spisu v řízení žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.
26. O náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 5 s. ř. s., když soud jí v řízení neuložil žádnou povinnost a neshledal ani žádné důvody zvláštního zřetele hodné, která by jí přiznání náhrady nákladů řízení odůvodňovaly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 29. srpna 2023

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu